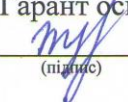

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

М. С. Татар
(ініціали та прізвище)

« 28 » серпня 2021 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
HAВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Аналіз господарської діяльності
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: «071 «Облік і оподаткування»»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Облік і оподаткування»
(найменування спеціалізації)

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

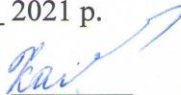
Розробник: Фурсова В.А., доцент, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

ЗВО першого (бакалаврського) рівня
ОП «Облік і оподаткування»

(підпис)

Мартиненко К.Р.
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Фурсова Вікторія Анатоліївна, к.е.н., доцент. З 2008 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- банківська система;
- облік у банках;
- банківський менеджмент;
- аналіз діяльності банку;
- ризикологія;
- управління фінансовими ризиками аерокосмічної галузі;
- фінансовий облік;
- аналіз господарської діяльності.

Напрями наукових досліджень: рейтингове оцінювання фінансової стійкості банківських установ, банківські кризи, управління фінансовими ризиками.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6 семестр.

Обсяг дисципліни:

5 кредитів ЄКТС/ 150 годин, у тому числі аудиторних – 48 год., самостійної роботи здобувачів – 102 год.

Форма здобуття освіти.

Денна, дуальна, дистанційна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції практичні роботи, самостійна робота здобувача.

Види контролю – модульний контроль, іспит.

Мова викладання – українська.

Пререквізити – мікро та макроекономіка, математика для економістів, економіка підприємства, статистика.

Кореквізити – фінанси, фінансовий аналіз.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування аналітичного мислення, уміння та навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивної оцінки господарських ситуацій.

Завдання дисципліни: – набуття вмінь обґрунтування рішень на будь-якому рівні управління, а також виявлення резервів підвищення ефективності використання виробничих ресурсів на підприємстві.

Компетентності, які набуваються:

1) Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

2) Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

3) Спеціальні фахові компетентності:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та

регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави..

Очікувані результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності. ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні основи аналізу господарської діяльності підприємства

Тема 1. Сутність, задачі, об'єкти та предмет аналізу господарської діяльності підприємства.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Роль аналізу господарської діяльності в управлінні підприємством. Етапи розвитку аналізу господарської діяльності. Задачі, об'єкти та предмет аналізу господарської діяльності.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Взаємозв'язок аналізу господарської діяльності з іншими функціями управління. Дискусійні аспекти вивчення предмета аналізу господарської діяльності.

Тема 2. Система економічної інформації для аналізу.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Статистична інформація. Фінансова та податкова інформація. Нефінансова інформація, пов'язана з аналізом господарської діяльності підприємства

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Особливості виділення етапів і змісту під час проведення аналізу господарської діяльності на підприємстві в умовах реалізації комп'ютерних технологій. Історія розвитку «теорії інформації». Інформаційна система підприємства: складові елементи, їх характеристика та взаємозв'язок. Оптимізація організації інформаційних потоків підприємства. Особливості реалізації аналітичної функції управління в умовах застосування комп'ютерних технологій.

Тема 3. Зміст аналізу за послідовністю та тематичними напрямками аналітичної роботи.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Етапи проведення аналізу господарської діяльності. Тематичні напрямки аналітичної роботи та відповідні показники.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Дискусійні питання визначення методу і методики аналізу господарської діяльності. Використання системного підходу для удосконалення методики аналізу господарської діяльності. Єдність аналізу і синтезу як наукових методів пізнання економічних явищ.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2. Аналіз виробництва, реалізації та фінансових результатів діяльності

Тема 4. Загальна оцінка фінансового результату.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Аналіз валового прибутку. Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності. Аналіз використання прибутку.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 12 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Аналіз обсягів виробництва, реалізації, асортименту й якості продукції, аналіз ритмічності

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Аналіз обсягів виробництва й реалізації на промисловому підприємстві. Аналіз асортименту й якості продукції. Аналіз ритмічності постачання продукції.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 12 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Роль та значення маркетингового аналізу в процесі формування виробничої програми підприємства. Методика аналізу конкурентоспроможності виробництва і реалізації продукції.

Тема 6. Загальна оцінка складу і рівня витрат

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Аналіз виконання плану з витрат на операційну діяльність. Аналіз динаміки операційних витрат. Аналіз матеріальних витрат. Аналіз витрат на оплату праці. Аналіз адміністративних витрат. Аналіз інших витрат.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Аналіз витрат за центрами відповідальності. Оперативний аналіз собівартості продукції та його роль в системі управління витратами.

Тема 7. Аналіз складу працівників, забезпеченості трудовими ресурсами.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Аналіз руху, освітнього рівня і підвищення кваліфікації. Аналітична модель виробітку на одного працюючого.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 12 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Факторний аналіз змінної та постійної частин фонду оплати праці. Аналіз матеріального стимулювання кадрового потенціалу підприємства.

Тема 8. Аналіз структури, руху та технічного стану основних засобів.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Аналіз забезпечення підприємства основними засобами. Аналіз використання робочих машин і обладнання. Аналітична модель фондівіддачі.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: Проблемні питання аналізу технічного стану основних засобів. Місце аналізу основних засобів в системі управління.

Тема 9. Розрахунок і аналіз обороту.

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Розрахунок і аналіз середнього залишку оборотних коштів. Аналіз стану виробничих запасів. Аналітичні показники ефективності використання оборотних коштів. Аналіз швидкості обороту.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 11 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Теми для рефератів: ABC-аналіз та XYZ-аналіз в системі управління виробничими запасами. Роль та значення аналізу в процесі планування потреби у сировині та матеріалах.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Розрахункова робота «Аналіз фінансового стану підприємства».

6. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: пояснювально-ознайомлювальний; ілюстративний, дослідницький. Навчальні технології зводяться до викладання лекцій, семінарських занять із доповідями за окремими темами, розв'язуванням задач, тестуванням, опитуванням, контрольними точками.

7. Методи контролю

За змістовними модулями 1, 2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, розв'язання розрахункових завдань, модульний контроль та виконання індивідуального розрахункового завдання.

Підсумковий контроль здійснюється за допомогою оцінювання за модульно-рейтинговою системою і письмового іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,4	6	0...2,5
Робота на практичних і семінарських заняттях	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,4	6	0...2,5
Робота на практичних і семінарських заняттях	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР (РР, РК)	0...15	1	0...15
Усього за семестр			0...100

Можливе отримання додаткових балів:

- участь у студентській конференції, написання тез доповіді, статті (0...15);

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань (0...40 балів за кожне) та однієї задачі (0...20 балів).

Під час складання семестрового *іспиту* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі практичні завдання та розрахункове завдання, розв'язати практичне завдання у білеті.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі практичні завдання, виконати розрахункову роботу, здати модульне тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: розрізняти активні, пасивні, активно-пасивні синтетичні рахунки, аналітичні рахунки; скласти проводки та розуміти економічний зміст господарських операцій підприємства. Розв'язувати практичні завдання прикладного характеру.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

<http://library.khai.edu/?module=search&query=%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D1%80%D1%87%D1%83%D0%BA+%D0%93.%D0%92.+%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7+%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97+%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96&ts=0&or=0>

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=369>

11. Рекомендована література

Базова

1. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум: навч. посіб./Н.Ю.Єршова, О.В.Портна. – Львів: Магнолія, 2015. – 306 с.
2. Економічний аналіз: Навч. посібник / За ред. Проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП Рута, 2013. – 680 с.
3. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / О. В. Портна. – К. : Ліра-К, 2015. – 312 с.
4. Синькевич Н. І. «Економічний аналіз»: курс лекцій / укл.: Н. І. Синькевич. - Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2018. – 97 с.

Допоміжна

1. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності : практикум/ Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 156 с.
2. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 320 с.

Інформаційні ресурси

1. www.csr.ru - Центр стратегічного розвитку.
2. www.ebrd.com - Європейський банк реконструкції та розвитку.
3. www.gifa.ru - Гільдія інвестиційних та фінансових аналітиків.
4. www.icps.kiev.ua - Міжнародний центр перспективних досліджень.
5. www.ics.org.ua - Інститут конкурентного суспільства.
6. www.invest.delovoy.com - Інвестиційний експерт.
7. www.minfm.gov.ua - Міністерство фінансів України.
8. www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.
9. www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.
10. www.ukrstat.gov.ua - Державний комітет статистики.
11. www.usfa.kiev.ua - Українське товариство фінансових аналітиків.
12. www.fas.com.ua - Фінансовий аналітик-сервіс.